

Afdoeningsbrief

Onderwerp	:	Beantwoording vragen Waterschap en indicatoren voor het meten van de balans in toerisme
Zaaknummer	:	1271819
Datum	:	16 april 2026
Portefeuille	:	Wethouder Maarten van Helden
Behandelend ambtenaar	:	Mariëlle Runge

Beste leden van de raad van Molenlanden,

Tijdens de commissievergadering van 9 april zijn bij de behandeling van de Toeristische Agenda Molenlanden (TAM) vragen gesteld over de rol van het Waterschap bij de actualisatie van de TAM en over de indicatoren om balans in toerisme te meten. Via deze afdoeningsbrief geven wij antwoord op de gestelde vragen.

Waterschap

Toerisme en recreatie vallen niet onder de kerntaken van het Waterschap. Omdat het Waterschap hiervoor geen actief beleid heeft, hebben zij geen betrokken rol gehad bij de actualisatie van onze beleidskaders in de nieuwe TAM. Het Waterschap is wel, net als bijvoorbeeld Staatsbosbeheer, partner bij de uitvoering van ons beleid. Zeker omdat een groot deel van ons gebied bij het Waterschap hoort. Waar nodig zoeken wij altijd in het kader van de uitvoering samenwerking met onze partners zoals het Waterschap.

Indicatoren om balans in toerisme te meten

In 2021 zijn wij na het vaststellen van de TAM 2021–2025 gaan werken volgens de principes van Waardevol Toerisme. Waardevol Toerisme richt zich op een optimale balans tussen toeristische druk en de draagkracht van de leefomgeving. Hierbij gaat het niet alleen over meten en monitoring achteraf maar gaat het vooral ook om sturen op balans aan de voorkant. Regie vooraf is beter dan achteraf de (eventuele) schade beperken. De afgelopen vijf jaar zijn wij hier proactief mee aan de slag gegaan.

Hoe kan er worden gestuurd op kwaliteitstoerisme en balans?

Om te weten hoe het gesteld is met de toeristische omvang en druk op de leefomgeving hebben wij een onderzoek onder inwoners (Inwonersonderzoek Toerisme) opgestart welke elke 4 jaar herhaald wordt. De uitkomsten van het onderzoek vormen input voor een analyse van druk en draagkracht. Dit geeft een objectief beeld van de eventuele balansopgave in de gemeente. Toeristische druk wordt ook in beeld gebracht door actuele informatie, via bijvoorbeeld een druktemeter. Dit geeft inzicht in drukte bij specifieke voorzieningen en gebieden. Zo is een druktemeter al eens ingezet bij Kinderdijk om het aantal bezoekers te meten.

Ook sturen wij op balans via onderstaande instrumenten:

- Marketing; doelgroepen bewust wel of niet aanspreken voorafgaand aan bezoek; richt je dus op bezoekers die speciaal voor het verhaal van Molenlanden komen;
- Het ontwikkelen van een toeristisch profiel;
- Bezoekers spreiden in ruimte en tijd op de plek van bestemming;
- Gerichte informatievoorziening;
- Opvangcapaciteit voorzieningen verhogen of juist verlagen.

Kaders en criteria voor toeristische en recreatieve initiatieven

Om te komen tot een inschatting van kansrijke initiatieven hebben we de afgelopen jaren uitgangspunten ontwikkeld die bijdragen aan het toerisme die passend is bij onze gemeente. De Beleidsnota Verblijfsrecreatie Molenlanden is in 2022 opgesteld. In deze beleidsnota zijn kaders opgesteld die duidelijkheid geven hoe we de ontwikkeling van verblijfsrecreatie in onze gemeente voor ogen zien. Het geeft helderheid over marktruimte, kansrijke accommodatietypen en wat daarin passend is bij de identiteit en kracht van ons gebied. Daarnaast geeft de beleidsnota belangrijke uitgangspunten. Hierdoor kunnen we bij nieuwe initiatieven voor verblijfsaccommodaties evenwichtige afwegingen maken in relatie tot natuur, landschap en leefbaarheid.

Nieuwe toeristisch–recreatieve initiatieven zijn ook kansrijk wanneer ze invulling geven aan een aantal uitgangspunten en behoeften. Bij principeverzoeken en vergunningaanvragen rond nieuwe initiatieven wordt getoetst op de volgende criteria:

- Zijn qua schaal passend, dat wil zeggen dat ze aantoonbaar passen binnen de draagkracht van natuur, landschap en samengaan met de leefbaarheid in kernen. In de ontwikkeling worden maatregelen genomen die zorgen voor balans. Dit betreft de locatie zelf als ook de eventuele externe werking (bijv. rondom mobiliteit);
- Dragen bij aan het (in stand houden van het) voorzieningenniveau en daarmee de leefbaarheid;
- Stimuleren de vrijetijdseconomie
- Dragen bij aan het met kwaliteit beleefbaar maken van het DNA en het toeristisch profiel van Molenlanden;
- Richten zich op de doelgroep die past bij Molenlanden, namelijk de inzichtzoeker, verbindingszoeker en harmoniezoeker
- Dragen bij aan andere doelen, zoals duurzaamheid, de energietransitie, educatie, etc.

Zoals is te lezen is Waardevol Toerisme dus een mix tussen vooraf sturen op balans en meten of het sturen effect heeft gehad.

Afsluiting

Met deze afdoeningsbrief beschouwen wij de toezegging van wethouder van Helden met ID-nummer 666 als afgedaan.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van gemeente Molenlanden,
De secretaris, De burgemeester,

Marko Does

Theo Segers

